

INNOVATION IQTISODIYOT

Ilmiy-amaliy elektron jurnal

2026

№6

ИННОВАЦИОННАЯ ЭКОНОМИКА

Научно-практический электронный журнал

INNOVATIVE ECONOMY

Scientific and practical electronic journal

Indexlanadigan bazalar: Google Scholar Crossref OpenAIRE CYBERLENIKA

INNOVATION IQTISODIYOT

ILMIY-AMALIY
ELEKTRON JURNAL

6-jild
6-son
Iyun, 2026

June, 2026
Volume 6
Number 6

ИННОВАЦИОННАЯ
ЭКОНОМИКА
Научно-практический
электронный журнал

INNOVATIVE ECONOMY
Electronic scientific and
practical journal

INNOVATSION IQTISODIYOT

ILMIY-AMALIY ELEKTRON JURNAL

ISSN: 3030-315X

ojs.kstu.uz

Muassis:

Qarshi davlat texnika universiteti

Tahririyat Kengashi raisi:

R.X.Ergashev, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Tahririyat Kengashi raisi o‘rinbosari:

S.N.Xamrayeva, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Mas’ul muharrir:

N.A.Ochilova, PhD, dotsent

Texnik muharrir:

S.J.Qulmurotov

Jurnal har oyda bir marotaba elektron shaklda jurnalning rasmiy sayti orqali nashr etiladi.

Tahririyat manzili:

180100, Qarshi shahri, Mustaqillik ko‘chasi 225-uy Tel.: +998 (75) 221 09 23

+998 (93) 902 72 63

Faks: +998 (75) 221 1395

innoeconomic@kstu.uz

“Innovatsion iqtisodiyot” ilmiy - amaliy elektron jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi **Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2025-yil 5-apreldagi 369-sonli qarori** bilan milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan.

Jurnalda quyidagi ruknlar asosida maqolalar nashr etiladi:

1. Nazariya va metodologiya
2. Raqamli iqtisodiyot
3. Mintaqa va tarmoqlar iqtisodiyoti
4. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik
5. Inson kapitali iqtisodiyoti
6. Menejment va marketing
7. Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
8. Moliya, kredit va investitsiya
9. Ekonometrika va statistika
10. Xizmat ko‘rsatish va turizm sohasi

TAHRIRIYAT KENGASHI:

Tahririyat Kengashining xalqaro a'zolari:

Ovchinnikov Viktor Nikolayevich - i.f.d., professor, akademik (Janubiy Federal Universitet, Rossiya)

Solodovnikov Sergiy Yurevich - i.f.d., professor (Belorussiya milliy texnika universiteti)

Sidorov Viktor Aleksandrovich - i.f.d., professor, (Kuban davlat universiteti)

Shevchenko Igor Viktorovich - i.f.d., professor (Kuban davlat universiteti, Rossiya)

Kusainov Xalel Xaymullievich - i.f.d., professor, akademik (Qozog‘iston Respublikasi Milliy fanlar akademiyasi)

Samandarzoda Iskandar Hakim - Iqtisodiyot fanlari doktori (Sh.Shotemur nomidagi Tojikiston agrar universiteti)

Gibadullin Artur Arturovich - i.f.n. dotsent (Milliy tadqiqot universiteti, Moskva energetika instituti, Rossiya)

Sergey Aleksandrovich Voynash - ilmiy xodim (P.Lumumbi nomidagi Rossiya xalqlar do‘stligi universiteti)

Valentina Nikolayevna Pulyayeva - iqtisod fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya Federatsiyasi hukumati qoshidagi Moliya universiteti)

Dmitriy Evgenievich Morkovkin, iqtisod fanlari nomzodi, dotsent (Moliya universiteti, Rossiya Federatsiyasi hukumati)

Sadriddinov Manuchehr Islomiddinovich - i.f.d., professor, (Tojikiston Respublikasi Milliy fanlar Akademiyasi)

Perskaya Viktoriya Vadimovna - i.f.d., professor, (Rossiya Federatsiyasi hukumati huzuridagi Moliya universiteti)

Molchanov Igor Nikolayevich - i.f.d., professor, (Lomonosov nomidagi Moskva davlat universiteti)

Basova Mariya Mixaylovna - i.f.d., professor, (Rossiya Federatsiyasi hukumati huzuridagi Moliya universiteti)

Aleksandr Leonidovich Chupin, iqtisod fanlari nomzodi (P.Lumumbi nomidagi Rossiya xalqlar do‘stligi universiteti)

Nezamaykin Valeriy Nikolayevich - i.f.d., professor, (Rossiya davlat gumanitar universiteti)

Nikonorova Alla Vladimirovna - i.f.n., dotsent, (Rossiya Federatsiyasi hukumati huzuridagi Moliya universiteti)

Dmitriyeva Olga Aleksandrovna - i.f.n., dotsent, (Rossiya Federatsiyasi hukumati huzuridagi Moliya universiteti)

Shvets Yuriy Yuryevich - i.f.n., dotsent, (Rossiya Fanlar akademiyasining Nazorat fanlari instituti)

Kolosova Yelena Valeryevna - i.f.n., dotsent, (Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti)

Tahririyat Kengashi a'zolari:

Gulyamov Saidaxror Saidaxmedovich - i.f.d., professor, akademik

Pardayev Mamayunus Qarshiboyevich - i.f.d., professor

Navruz-zoda Baxtiyor Negmatovich - i.f.d., professor

Xatamov Ochildi Qurbonovich - i.f.d., professor

Fayziyeva Shirin Shodmonovna - i.f.n., professor

Jumayeva Gulrux Jo‘raqulovna - i.f.n., professor

Egamberdiyeva Salima Raimovna - i.f.n., dotsent

Erkayeva Gulbahor Panjiyevna - i.f.n., professor

Yakubova Shamshinur Shuxratovna - i.f.d., (DSc) dotsent

Amirqulov Shuhrat Olimovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Samiyeva Gulnoza Toxirovna - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Aliqulov Azamat Tuyg‘unovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Aminov Fazlitdin Baxadirovich - i.f.n., dotsent

Xo‘jaqulova Nigora Rustamovna - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Turobov Sherzod Alisherovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Alimova Munisa Yulchiyevna - i.f.f.d. (PhD) dotsent

Ergasheva Nasiba Raxmatullayevna - i.f.d., (DSc), dotsent

Boboqulov Sanjar Baxromkulovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Djalilov Raxmonkul Hamidovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Nomazov Baxrom Bobomurodovich - i.f.f.d. (PhD) dotsent

Alimxanova Nigora Alimxanovna - i.f.f.d. (PhD) dotsent

Jonuzokov Mirzabek Kulmamatovich - i.f.f.d. (PhD), dotsent

Muxammadiyeva Yulduz Yusupovna - i.f.f.d. (PhD)

Tursunova Aziza Xoshimovna - i.f.f.d. (PhD)

Xolliyev Sherali Baxtiyorovich - i.f.f.d. (PhD)

Panjiyev Samijon Aliqulovich - PhD, dotsent

ИННОВАЦИОННАЯ ЭКОНОМИКА

Научно-практический электронный журнал

ISSN: 3030-315X

ojs.kstu.uz

Учредитель:

Каршинский государственный технический университет

Председатель редакционного совета:

Р.Х.Эргашев, доктор экономических наук, профессор

Заместитель председателя редакционного совета:

С.Н.Хамраева, доктор экономических наук, профессор

Ответственный редактор:

Н.А.Очилова, PhD, доцент

Технический редактор:

С.Ж.Кулмуротов

Журнал издается один раз в месяц в электронной форме и публикуется через официальный сайт журнала.

Адрес редакции:

180100, г. Карши, ул. Мустакиллик, дом 225

Тел: +998 (75) 221 09 23

+998 (93) 902 72 63

Факс: +998 (75) 221 1395

E-mail: innoeconomic@kstu.uz

Научно-практический электронный журнал «Инновационная экономика» включён в перечень национальных научных изданий на основании решения Президиума Высшей аттестационной комиссии при Министерстве высшего образования, науки и инноваций Республики Узбекистан от 5 апреля 2025 года № 369.

В журнале публикуются статьи по следующим рубрикам:

1. Теория и методология
2. Цифровая экономика
3. Экономика регионов и отраслей
4. Малый бизнес и частное предпринимательство
5. Экономика человеческого капитала
6. Менеджмент и маркетинг
7. Бухгалтерский учет, экономический анализ и аудит
8. Финансы, кредит и инвестиции
9. Эконометрика и статистика
10. Сфера услуг и туризм

Редакционная коллегия:

Международные члены Совета редколлегии:

Овчинников Виктор Николаевич - д.э.н., профессор, академик (Южный федеральный университет, Россия)

Солодовников Сергей Юрьевич - д.э.н., профессор (Белорусский национальный технический университет)

Виктор Александрович Сидоров - д.э.н., профессор, (Кубанский государственный университет)

Шевченко Игорь Викторович - д.э.н., профессор (Кубанский государственный университет)

Кусаинов Халел Хаймуллович - д.э.н., профессор, академик (НААН Республика Казахстан)

Самандарзода Искандар Хаким - д.э.н., профессор (Таджикистанский аграрный университет им. Ш. Шотемура)

Гибатуллин Артур Артурович - к.э.н., доцент (Национальный исследовательский университет «Московский энергетический институт»)

Войнаш Сергей Александрович - научный сотрудник (Российского университета дружбы народов имени П.Лумумби)

Пуляева Валентина Николаевна - к.э.н., доцент (Финансовый университет при Правительстве РФ)

Морковкин Дмитрий Евгеньевич - к.э.н., доцент (Финансовый университет Правительство РФ)

Садриддинов Манучехр Исламиддинович - д.э.н., профессор (Национальная академия наук Республики Таджикистан)

Перская Виктория Вадимовна - д.э.н., профессор (Финансовый университет при Правительстве РФ)

Молчанов Игорь Николаевич - д.э.н., профессор (Московский государственный университет имени М.В. Ломоносова)

Басова Мария Михайловна - д.э.н., профессор (Финансового университета Российской Федерации)

Чупин Александр Леонидович - к.э.н. (Российского университета дружбы народов имени П. Лумумби)

Незаймакин Валерий Николаевич - д.э.н., профессор (РГТУ)

Никонорова Алла Владимировна - к.э.н., доцент (Финансового университета Российской Федерации)

Дмитриева Ольга Александровна - к.э.н., доцент (Финансового университета Российской Федерации)

Швец Юрий Юрьевич - к.э.н., доцент (Институт проблем управления РАН)

Колосова Елена Валерьевна - к.э.н., доцент (Российский экономический университет имени Г.В. Плеханова)

Члены Совета редколлегии:

Гулямов Саидхорр Саидхмедович - д.э.н., профессор, академик

Пардаев Мамаюнус Каршибоевич - д.э.н., профессор

Навруз-зода Бахтиёр Негматович - д.э.н., профессор

Хатамов Очилди Курбанович - д.э.н., профессор

Файзиева Ширин Шодмоновна - к.э.н., профессор

Жумаева Гулрух Журакуловна - к.э.н., профессор

Эгамбердиева Салима Раимовна - к.э.н., доцент

Еркаева Гулбахор Панжиевна - к.э.н., профессор

Якубова Шаминашур Шухратовна - д.э.н., (DSc), доцент

Амиркулов Шухрат Олимович - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Самиева Гулноза Тохировна - д.ф.э.наук., (PhD), доцент

Алигулов Азамат Туйгунович - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Аминов Фазлитдин Бахадирович - к.э.н., доцент

Хужакулова Нигора Рустамовна - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Туробов Шерзод Алишерович - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Алимова Муниса Юльчиевна - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Эрашьева Насиба Рахматуллаевна - д.э.н., (DSc), доцент

Бобокулов Санжар Бахромкулович - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Джалилов Рахмонкул Хамидович - д.ф.э., (PhD), доцент

Номазов Бахром Бобомуродович - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Алимханова Нигора Алимхановна - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Джанузакон Мирзабек Кулмаматович - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Мухаммадиева Юлдуз Юсуповна - д.ф.э.н., (PhD)

Турсунова Азиза Хошимовна - д.ф.э.н., (PhD)

Холлиев Шерали Бахтиёрович - д.ф.э.н., (PhD)

Панджиев Самиджон Аликулич - PhD, доцент

Xizmat ko'rsatish va turizm sohasi

Service sector and tourism

Сфера услуг и туризм

XIZMAT KO'RSATISH SOHA KORXONALARINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYASI

Xudonazarov Sardor Safarovich

СТРАТЕГИЯ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ СФЕРЫ УСЛУГ

Худойназаров Сардор Сафарович

STRATEGY FOR DEVELOPMENT OF SERVICE ENTERPRISES

Khudonazarov Sardor Safarovich

Received: June 1, 2026 Revised: June 6, 2026 Accepted: June 9, 2026 Published: June 30, 2026

Annotatsiya: marketing strategiyasidan foydalangan holda axborotni tarqatishning yuqori tezligi hosil bo'lishi ko'rsatib o'tilgan. Telekommunikatsiya xizmatlari bozorini shakllantirish va rivojlantirishda marketingni roli haqida tushuncha berilgan. Raqamli iqtisodiyot sharoitida davlat telekommunikatsiya xizmatlari bozorini rivojlantirishga yordam beruvchi muayyan iqtisodiy ko'rsatmalar taklif qilingan.

Kalit so'zlar: raqamli iqtisodiyot, telekommunikatsiya, marketing strategiyasi, modernizatsiya, telekommunikatsiya xizmatlari, elektron pul, elektron pochta marketingi, elektron bank, elektron xizmatlar, elektron tijorat.

Аннотация: показано, что использование маркетинговой стратегии позволяет достичь высокой скорости распространения информации. Рассмотрена роль маркетинга в формировании и развитии рынка телекоммуникационных услуг. Предложены конкретные экономические рекомендации по развитию государственного рынка телекоммуникационных услуг в условиях цифровой экономики.

Ключевые слова: цифровая экономика, телекоммуникации, маркетинговая стратегия, модернизация, телекоммуникационные услуги, электронные деньги, email-маркетинг, электронный банкинг, электронные услуги, электронная коммерция.

Abstract: The article indicates the acquisition of high-speed information with the help of marketing strategies. The concept of the role of marketing in the formation and development of service in the telecommunications market is given. And also, below are the economic indicators of the development of the telecommunications service in the field of the digital economy.

Keywords: Digital economy, telecommunications, marketing strategy, modernization, telecommunications service, electronic money, email marketing, electronic banking, electronic service, electronic commerce.

KIRISH

Raqamli iqtisodiyot sharoitida xizmat ko'rsatish soha korxonalari iqtisodiyotning asosiy tarmoqlaridan biri bo'lib, uning samarali faoliyat yuritishi uchun marketing strategiyasini ishlab chiqish muhim ahamiyatga ega. Marketing strategiyasining ta'siri ostida xizmat ko'rsatish soha korxonalarining xizmatlar bozorida iqtisodiy faoliyat olib borishi ob'ektiv zaruriyat hisoblanadi. Xizmatlar bozorida xizmat ko'rsatishning shakllari o'zgarib boradi. Shu boisdan marketing strategiyasidan foydalangan holda xizmatlar bozorida xizmat ko'rsatish soha korxonalari ishlab chiqarishni tashkil etishda o'zgarishlarni, mehnat munosabatlarini modernizatsiya qilishni va mehnat harakatchanligini tubdan oshirishni, shuningdek, ishlab chiqarishning transformatsiya jarayonini keltirib chiqaradi. Marketing

strategiyasi orqali xizmat ko'rsatish soha korxonalarini xizmatlar bozorida faoliyatini rivojlantirish nafaqat iqtisodiy o'sishning asosiy omili, balki globallashuv sharoitida mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishning zarur sharti hisoblanadi.

ADABIYOTLAR TAHLILI

N.Yu. Voziyanova shuni ko'rsatdiki, "bozorda "savdo" atamasi ham faoliyat turini, ham munosabatlar yig'indisini anglatadi. Tovarni ishlab chiqaruvchidan iste'molchiga yetkazish jarayonida vujudga keladigan, muassasa esa – "...savdodagi me'yor va qoidalar hamda ularni amalga oshirish mexanizmlari, kafillar va ularning bajarilmasligi uchun javobgarlik" [2]. Shu bilan birga, savdo sub'ekti tovarlarni ishlab chiqaruvchidan iste'molchiga olib borish jarayonida, bozor sub'ektlari o'rtasida yuzaga keladigan,

marketing tarkibiy qismi muhim ahamiyatga ega bo'lgan munosabatlar yig'indisidir" deydi.

Savdoning eng muhim vazifasi pulga egalik shaklining o'zgarishi bilan birga iste'mol tovarlari, ishlar va xizmatlarni sotishdir. Savdo o'zining asosiy funksiyasini amalga oshirishdan tashqari, bir qator yordamchi funksiyalarni ham bajaradi, xususan: iste'molchi talabini aniqlash; tovar yetkazib berish bo'yicha shartnomalar tuzish; ularning ishlab chiqarilgan joylaridan tovar yetkazib berishni tashkil etish; tovar assortimentini shakllantirish; tovarni iste'molchilarga yetkazish va boshqalar. [3].

Keng tarqalgan zamonaviy sharoitda Internet-savdo xizmat ko'rsatish korxonalari uning imkoniyatlaridan keng foydalana boshladilar va shu jumladan marketing maqsadlarida xizmat ko'rsatish soha korxonalari faoliyatida elektron tijorat ham paydo bo'ldi. Tadqiqotlar [4] elektron tijoratni tur va shakllarga bo'lish kerakligini ko'rsatdi. Elektron tijoratni amalga oshirish mumkin bo'lgan shakllar qatoriga quyidagilar kiradi: axborot almashinuvi; kapital harakati; elektron tijorat; elektron pul; elektron pochta marketingi; elektron bank; elektron xizmatlar. Elektron tijoratning asosiy turlari o'zaro ta'sir sohalariga qarab belgilanadi, ular:

tijorat tashkilotlarining o'zaro hamkorligi; iste'molchilarning o'zaro ta'siri;

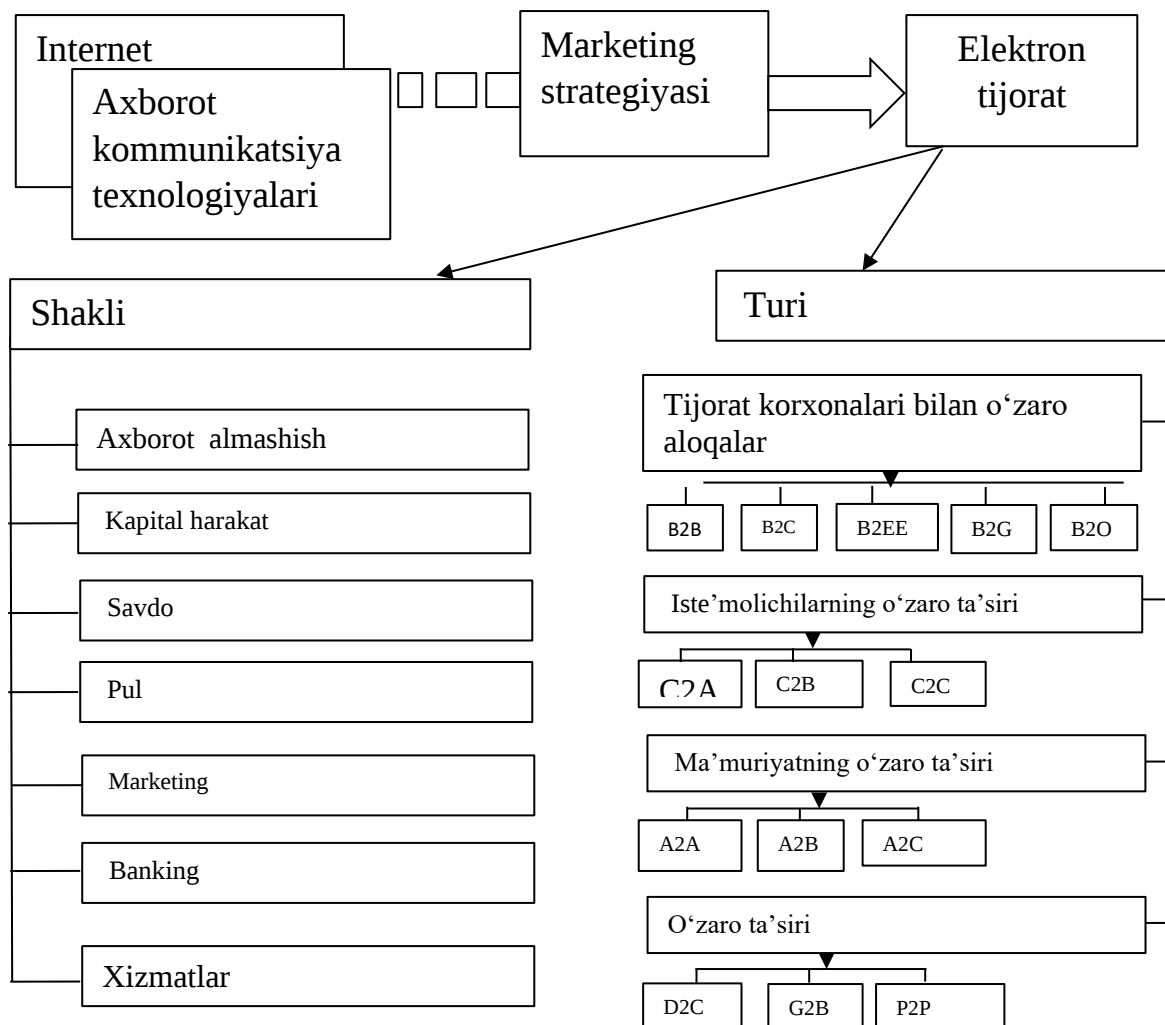
ma'muriyatning o'zaro ta'siri; biznes modellariga asoslangan o'zaro ta'sir.

Shuni ham aytish kerakki, 2013 yildan mobil tijorat ham rivojlana boshladi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoevning 2020 yil 25 yanvardagi Oliy Majlicga Murojaatnomasida "...rakamli iktodiyotga faol o'tish - kelguci 5 yildagi eng uctuvor vazifalarimizdan biri bo'ladi, yurtimiz "Xalqaro axborot kommunikatsiya texnologiyalarini rivojlantirish indeksi" bo'yicha 2019 yilda 8-pog'onaga ko'tarilgan bo'lca-da, hali juda ham orqadamiz. Akcariyat vazirlik va idoralar, korxonalar rakamli texnologiyalardan mutlaqo yiroq, decak bu ham haqiqat..." [1], deb ta'kidladilar.

TAHLIL VA NATIJALAR

Telekommunikatsiya xizmatlar orqali ishlab chiqaruvchilar va sotuvchilar (savdo nuqtalari) iste'molchini jalb qilish, uni ushlab turish va sotib olishga "itarish" va ideal holda iste'molchini mahsulot, brend, brendning muxlisiga aylantirish uchun marketing budjetlarini shakllantiradi va sarflaydi. Shunday qilib, virtual taklif ham, ularni ta'minlaydigan korxonalar vatashkilotlar ham mavjud - virtual bozorlarda ishlaydigan virtual korxonalar paydo bo'ladi.

1-Rasm. Elektron tijoratning shakllari va turlari

Tadqiqotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, savdoni rivojlantirish va uni institutsionallashtirish, iste'mol

bozori va strategiyalarni shakllantirish masalalari E. Azaryan [5], S. Alekseev [6], N. Vozyanova [7], D. Voziyanov [8], V. Tisunova [9]; virtual bozorlarda korxonalarning faoliyati E. Buturlakina [10], I. Grachev [11], S. Grigorev [12], O. Darienko asarlariga bag'ishlangan.

2018 yilda Buyuk Britaniya (61,2 foiz), AQSh (60,2 foiz), Germaniya (60 foiz) kabi yetakchi mamlakatlar YaIMning yarmidan ko'pi raqamli iqtisodiyot hissasiga to'g'ri kelishini ko'rsatdi. 2018 yilda jahon yalpi ichki mahsuloti 84 trln. dollari, Oxford Economics prognozlariga ko'ra 23 trln. USD (umumiy sof daromad) 2025 yilga borib raqamli iqtisodiyot hajmi bo'ladi. Xorijlik tahlilchilar, shuningdek, raqamli texnologiyalarga sarmoya kiritish hisobiga jahon yalpi ichki mahsulotining kutilayotgan o'sishini bashorat qilmoqdalar, bunda "raqamli" investitsiyalar an'anaviy tarmoqlarga investitsiyalardan o'rtacha 6,7 baravar yuqori rentabellik ko'rsatadi [13].

Telekommunikatsiya texnologiyalari, xizmatlar bozorida mobil kompaniyalar abonentlarga yuqori sifatli telefon aloqasidan foydalanish imkonini berdi va ijobiy o'zgarishlarga ham erishildi. Telekommunikatsion xizmatlardan foydalanish iqtisodiy o'sish uchun katta imkoniyatlar bersa-da, O'zbekiston Respublikasida telekommunikatsiya xizmatlari bo'limini shakllantirish uchun zarur bo'lgan strategik tashabbuslar yetarli darajada emas.

Ayni paytda O'zbekistonda telekommunikatsiya xizmatlari bozorining ahvoli shuni ko'rsatadiki, bu bozorda faoliyat yurituvchi operatorlarning aksariyatiga hali ham o'z strategiyasini aniq belgilab bermagan.

O'zbekiston Respublikasida xizmatlar bozori jiddiy takomillashtirishga muhtoj. Bozorini rivojlantirish sohasidagi davlat siyosati quyidagi asosiy tamoyillarga muvofiq amalga oshirilishi kerak:

- xizmatlar bozori va aloqa sanoatining milliy iqtisodiyot rivojlanishi bilan o'zaro bog'liqligini va o'zaro kelishilgan rivojlanishini ta'minlash;

- yangi bozor sharoitida mamlakatning iqtisodiy va milliy xavfsizligini ta'minlash;

- xizmatlar bozorini rivojlantirishga yordam beruvchi ochiq va adolatli normativ-huquqiy bazani yaratish;

- samarali siyosat olib borish va telekommunikatsiya xizmatlari bozori va aloqa sanoatining strategik segmentlarida davlat rolini kuchaytirish;

- qamrov zonasini kengaytirish va mamlakat aholisining telekommunikatsiya bozori xizmatlaridan foydalanishini ta'minlash;

- xizmatlar bozorining barcha sub'ektlari uchun erkin va teng raqobatni rag'batlantirish va ta'minlash;

- ichki va xorijiy investitsiyalarni, davlat-xususiy sheriklikni rag'batlantirish va rag'batlantirish, shuningdek, butun mamlakat bo'ylab yangi ish o'rinlari yaratishni rag'batlantirish va rag'batlantirish.

Korxonalarining raqobatbardoshligini baholashning asosiy uslubiy yondashuvlarini tahlil qilish integral ko'rsatkichdan foydalanish asosida zamonaviy sharoitlarda ularning raqobatbardoshlik darajasini baholash uchun kompleks ko'rsatkichni ishlab chiqish zarurligini ko'rsatadi.

<https://ojs.kstu.uz/index.php/ej>

Zamonaviy sharoitda ishonchli ma'lumotlardan foydalanish asosida samarali iqtisodiy faoliyatni shakllantirish mumkin. Endilikda axborot ijtimoiy-iqtisodiy tizimning tartibiligi va barqarorligining o'lchovi bo'lib xizmat qiladi va insonning o'z talabini qondirish uchun cheklangan resurslarga ta'sir qilish usuli hisoblanadi. Bu yerda axborot muhim rol o'ynaydi, shuningdek, uning o'zgarishi va bozor tizimining sub'ektlari o'rtasidagi o'zaro ta'sir qilish imkoniyatini beradi.

Bunday sharoitda axborot jamiyatini shakllantirishga xizmat qilayotgan zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining, ayniqsa, telekommunikatsiya texnologiyalarining o'rni va roli sezilarli darajada oshmoqda.

Xizmatlar bozoriga turli omillar, jumladan, ob'ektiv va sub'ektiv ta'sir ko'rsatadi. Bu omillar ushbu bozorning rivojlanishiga turli yo'llar bilan ta'sir qiladi. Xizmatlar bozorining rivojlanishiga sezilarli ta'sir ko'rsatadigan va ushbu sohadagi marketing faoliyatining holatiga bog'liq bo'lgan omillarni aniqlash mumkin. Xizmat ko'rsatishda marketing faoliyatining xususiyatlari inson faoliyatining nisbatan yangi va o'ziga xos sohasi sifatida xizmatlar bozorining o'ziga xos xususiyatlari bilan bog'liq. O'z navbatida, mazkur yo'nalish milliy

iqtisodiyotni modernizatsiya qilish va foydalanuvchilarga axborot-kommunikatsiya xizmatlarini ko'rsatishda muhim yo'nalish sifatida qaralmoqda.

Ushbu bozorda xizmatlarni ilgari surish vositalari. Ushbu o'ziga xos xususiyatlar ularni taqdim etishda tizimlashtirishni, shuningdek, xizmatlarni ko'rsatish uchun marketing vositalarini tanlashni talab qiladi.

■ XULOSA VA TAKLIFLAR

Raqamli iqtisodiyotda xizmatlar bozorini rivojlantirish strategiyasini mohiyatini o'rganish quyidagi xulosalar qilindi:

Birinchidan: Tovarni ishlab chiqaruvchidan iste'molchiga yetkazish jarayonida vujudga keladigan munosabatlar majmui mazmunli, tushunarli va sifatli bo'lgan ma'lumotlarni yetkazib berish imkoniyatiga ega bo'ladi. Bu esa, o'z navbatida dunyo bozorida investitsiyalarning faol oqimini takomillashtirishga hamda mamlakatimiz iqtisodiyotiga yanada ko'proq investitsiyalarni jalb qilish imkonini beradi. Har bir tarmoq va sohada jalb qilingan xorijiy investitsiyalar, tarkibiy o'zgarishlar, ishlab chiqarish samaradorligini yanada kengaytiradi.

Ikkinchidan: Savdo va savdoning sinonim tushunchalar emasligi aniqlanadi, savdolar o'rtasidagi farqlar ochiladi. Korxonalar bozorlarda faoliyat yuritayotganda marketingning o'ziga xos xususiyatlari, xavflari va imkoniyatlarini aniqlashga qaratilgan bo'lishi kerak.

Uchunchidan: Raqamli iqtisodiyotda xizmatlar bozorida marketing strategiyasini mohiyatini o'rganishda asosiy faoliyat turi sifatida hamda bozor iqtisodiyoti ijtimoiy instituti sifatida targ'ib qilish zarur bo'ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoev raisligida 2020 yil 25 yanvardagi Oliy Majlisga Murojaatnomasidagi nutqi. <https://uza.uz/oz/politics/zbekiston-respublikasi-prezidenti-shavkat-mirziyeevning-oliy-25-01-2020>
2. Voziyanov, D.E. Razvitie malogo i srednego biznesa v sfere torgovli v Doneskom regione : dis. ... k-ta ekon. nauk : 08.00.05 / D.E. Voziyanov; GO VPO «Dones. nas. un-t ekonomiki i torgovli im. M. Tugan-Baranovskogo». – Donesk, 2018. – 212 s.
3. Voziyanova, N.Yu. Vnutrishnya torgivlya Ukraini: teoretichniy bazis, monitoring, modeli rozvitku : monografiya / N.Yu. Voziyanova. – Donesk:DonNUET, 2013. – 517 s.
4. Savelev, A.I. Elektronnaya kommersiya v Rossii i za rubejom: pravovoe regulirovanie 3-ye izd., pererab. i dop. / A.I. Savelev. – M.: Izd-vo: Statut, 2020. – 920 s.
5. Azaryan Ye.M. Institutsionalnye osnovy organizatsionnogo mexanizma razvitiya vnutrenney torgovli / Ye.M. Azaryan, N.Yu. Voziyanova //Referativnyy jurnal. – 2016. – № 4. – S. 111-129.
6. Alekseev, S.B. Upravlenie strategicheskimi potentsialom torgovogo predpriyatiya: teoriya i metodologiya: monografiya / S.B. Alekseev. – Donesk: DonNUET im. M. Tugan-Baranovskogo; Kramatorsk: Kashtan, 2015. – 492 s.
7. Voziyanova N.Yu. Razvitie instituta elektronnoy torgovli kak innovatsionnoy sistemy predostavleniya uslug / N.Yu. Voziyanova // Innovatsii v biznese i obrazovanii: sostoyanie i tendensii razvitiya: materialy mejdunarodnoy nauchno-prakticheskoy konferentsii (26-27 sentabrya 2008 goda). – Armavir: SKIBIIT, 2008. – S. 77-81.
8. Voziyanov, D.E. Razvitie malogo i srednego biznesa v sfere torgovli v Doneskom regione : dis. ... k-

ta ekon. nauk : 08.00.05 / D.E. Voziyanov; GO VPO «Dones. nas. un-t ekonomiki i torgovli im. M. Tugan-Baranovskogo». – Donesk, 2018. – 212 s.

9. Tisunova, V.N. Biznes v sfere torgovli: maloe predprinimatelstvo v yedinstve yego osnovnykh komponentov / V. N. Tisunova //Vestnik Luganskogo natsionalnogo universiteta imeni Vladimira Dalya. – 2018. – № 4(10). – S. 155-158.

10. Buturlakina, Ye.V. Virtualnyy rynek kak novyy tip rynka v informatsionnoy ekonomike / Ye.V. Buturlakina // Sovremennaya ekonomika: problemy i resheniya. – 2021. – №5(29). – S. 65-75.

11. Grachev, I.D. Realno-virtualnyy rynek i yego optimizatsiya / I.D.Grachev, I.N. Mitin // Ekonomicheskii analiz: teoriya i praktika. – 2013. – № 18(321). – S. 13-20.

12. Grigorev, S.S. Osobennosti rynochnykh otnosheniy v interaktivnom sektore ekonomiki // Vestnik Saratovskogo gosudarstvennogo sotsialno-ekonomicheskogo universiteta. – 2012. – № 1 (40). – S. 13-16.

13. Smirnov, A. Budushchee sifrovoy ekonomiki obsudili na konferentsii v Moskve [Elektronnyy resurs] // Rossiyskaya gazeta Rg.ru: [sayt].

Muallif(lar) haqida / Сведения об авторе / Author details

Xudoynazarov Sardor Safarovich -“Buxgalteriya hisobi va audit” kafedrasida assistenti / Худойназаров Сардор Сафарович - ассистент кафедры «Бухгалтерский учет и аудит» / Khudoynazarov Sardor Safarovich - Assistant of the Department of "Accounting and Auditing"

E-mail: sardorkhudoynazarov@mail.ru

ORCID: 0009-0001-5881-5646

INNOVATION
IQTISODIYOT
ILMIY-AMALIY ELEKTRON
JURNAL

ISSN: 3030-315X

t.me/kstu_uz

Qarshi shahri,
Mustaqillik ko'chasi 225

www.kstu.uz
www.ojs.kstu.uz